

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції*

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВОДИДАКТИКИ:
ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО»**

09-10 листопада 2023 року

м. Запоріжжя
2023

Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство» зареєстрована Державною науковою установою «Український Інститут науково-технічної експертизи та інформації» МОН України (Повідчення № 337 від 04 липня 2023 року).

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Колесник Юрій Михайлович – голова оргкомітету, ректор Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Туманський Валерій Олексійович – співголова, проректор з наукової роботи Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Авраменко Микола Олександрович – співголова, перший проректор Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат фармацевтичних наук, доцент.

Моргунова Світлана Андріївна – співголова, проректор з науково-педагогічної, навчальної роботи та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат біологічних наук, доцент.

Рагіна Жанна Михайлівна – секретар, декан I міжнародного факультету Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мовної підготовки.

Васецька Лариса Іванівна – керівник Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гейченко Катерина Іванівна – завідувач кафедри мовної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гриченко Ольга Вікторівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Литвиненко Ніна Павлівна – завідувач кафедри мовної підготовки Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, доктор філологічних наук, професор.

Соловійова Ольга Володимирівна – кандидат державного управління, доцент Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Дмитрієв Вадим Сергійович – керівник Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Реутська Яна Анатоліївна – провідний фахівець Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Пишнограєв Юрій Миколайович – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Притула Віктор Анатольович – керівник Центру комп'ютерних технологій.

А 43 Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. – Запоріжжя, ЗДМФУ, 2023. – 122 с.
<https://doi.org/10.6084/m9.figshare.24599550>

Збірник містить матеріали учасників Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство» з проблем впровадження сучасних новітніх технологій в навчальний процес під час підготовки здобувачів вищої освіти України та Європи. Особливої уваги заслуговують доповіді щодо нових методів, засобів і форм у викладанні української мови як іноземної в медичних вишах, її популяризації та «чистоти».

Матеріали збірника стануть у нагоді освітянам-предметникам.

За зміст і достовірність матеріалу відповідальність несуть автори тез.

3. Дзежговська І. Навчання вчителів. Львів: Літопис, 2002. 173 с
4. Семиченко В. Психологія педагогічної діяльності. Київ, 2005. 250 с.
5. Фурдуй С. Б. Педагогічні технології формування професійної компетентності майбутніх фахівців соціономічної сфери. Young Scientist. 2016. № 3 (30). С.437-440.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СПІЛКУВАННЯ НЕРІДНОЮ МОВОЮ ІНОЗЕМЦІВ НА ДОВУЗІВСЬКОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ

Лариса Васецька

доцент, керівник Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

Вступ. Побудова навчального процесу, визначення і керування певними дидактичними принципами залежить від основної мети викладання навчальної дисципліни. Практичний курс «Українська мова як іноземна», який вивчають іноземні слухачі довузівського етапу підготовки, за кінцеву мету має формування іншомовної комунікативної компетенції. Після підготовчого факультету іноземці, у першу чергу, повинні спілкуватися українською у повсякденній та соціально-культурній сферах.

Організація освітнього процесу в умовах воєнного стану потребувала відповідних до обставин коректив і змін як у форматі навчання, так цілей, задач і змісту навчання, а також оптимізації та перегляду методів і форм викладання дисципліни. Сьогодні у ЗВО України викладання дисципліни «Українська мова як іноземна» відбувається в умовах дистанційного навчання. Така форма організації навчального процесу на довузівському етапі мовної підготовки є питанням дискусії для багатьох методистів.

Мета нашого дослідження – визначити та проаналізувати систему проблемних завдань під час навчання іноземців у ЗВО України та окреслити перспективи динамічних змін, які відбуваються у сучасній освітній парадигмі.

Основна частина. На довузівському етапі навчання мови іноземців одне з перспективних завдань – навчити повсякденного спілкування, тобто сформувати у іноземних слухачів навички мовленнєвої поведінки і надати їм мовні базові знання про основи функціонування української мови, а також ознайомити з культурою країни, де вони навчаються. Таким чином, повсякденне спілкування повинно займати і займає важливе місце в плануванні та практиці вивчення іноземцями української мови.

Іноземні студенти, оскільки це вже сформовані мовні особистості, мають поєднати свій комунікативний досвід з навичками спілкування нерідною мовою. Процес мовної освіти не має за мету лише освоєння та використання нових мовних знань та навичок, але й їх продукування. Поєднати трансляцію знань з досвідом їх продукування і перетворення є одне із важливих завдань сучасної вищої мовної школи. Проблема активного творчого залучення до навчального процесу іноземних студентів постає перед викладачами вже починаючи з довузівського етапу мовної підготовки.

Актуальності набуває проблема вибору навчальної форми спілкування, тематики комунікації, мовного інструментарію або сукупності мовних та мовленнєвих засобів, які необхідні для входження в комунікативне поле. Залежно від поставленої комунікативної задачі ми обираємо одну з типових форм мовленнєвої діяльності – діалог або монолог, або такий різновид як розмовний монолог, який синтезує у собі риси діалогічності.

Для наближення навчальної (уявної) ситуації до реальної необхідно чітко і, що особливо важливо на довузівському етапі, детально описати обставини спілкування і надати типові мовленнєві моделі з комунікативним алгоритмом їх реалізації. Отже, виникає проблема, як саме слід деталізувати умови комунікації або обставини спілкування, щоб ефективно змоделювати реальне спілкування у форматі on-line навчання.

На початковому етапі навчання мови вербалізація елементів комунікативної ситуації стикається ще з однією проблемою: труднощі психологічні та обмеження словникового запасу іноземців. Психологічні труднощі зумовлені спілкуванням через «екран монітора», через відсутність колективної підтримки, яка є в аудиторії під час оф-лайн навчання і яка неможлива в форматі on-line, де превалює у більшості випадків ізольованість особистості та «індивідуальна форма навчання у колективі». Такі умови ускладнюють задачу викладача – створити атмосферу невимушеного, дружнього, творчого спілкування з моментами колективного змагання або взаємного стимулювання («підігрівання») один одного, що важливо для ініціативи вступу в діалог, зняття внутрішньої напруги, яка заважає іноземним слухачам спілкуватися нерідною мовою.

Сучасний навчальний процес на довузівському етапі мовної підготовки – це інтеракція, яка відбувається на рівні on-line вербального спілкування викладача та іноземного слухача, тому важливо не тільки викликати мовленнєву дію іноземців, а й підтримати їхню активну комунікативну участь у цій діяльності. У цьому випадку дидактичне завдання – мотивувати і підтримати мовленнєву діяльність іноземних слухачів – виконують навчальні цифрові медіа.

Таким чином, відбуваються зміни у плануванні та структуруванні занять, підлягають оновленню форми та методи організації навчальної діяльності іноземних слухачів як під час аудиторної, так і позааудиторної їхньої навчальної роботи.

На сьогодні не стоїть проблема доцільності або недоцільності використання цифрових навчальних технологій, проте актуалізується завдання ефективної імплентації аудіо та відео навчальних матеріалів до навчального процесу, поєднання Інтернет ресурсів і навчальних матеріалів у форматі мультимедійного контенту на базі цифрових технологій. Вирішується задача не тільки широкого використання новоствореного мультимедійного контенту (наприклад, електронний підручник), а й надання можливості іноземним слухачам самостійно опанувати матеріал та здійснювати самоконтроль своїх знань та мовленнєвих навичок, використовуючи розвинуту та багаторівневу систему пошуку навчальних даних, які забезпечують оптимальне та єдине вирішення мовленнєвої задачі. Важливим є те, що іноземний слухач сам відповідно до сформованих у нього комунікативних та мовленнєвих компетенцій, обирає необхідні засоби та змістовні ресурси, індивідуальні теми навчання.

Отже, вирішується проблема формування у іноземців навичок творчого пошуку та усвідомленого відбору навчальної інформації для здійснення комунікації, спираючись на доступність матеріалів в їх ретро- та перспективному темпоральному аспекті.

Принцип конструктивізму та експерименту в організації навчального спілкування на базі використання цифрових навчальних технологій має обов'язково бути задіяним на сучасному етапі мовної підготовки. Іноземний слухач має не пасивно співпрацювати з комп'ютерним навчальним середовищем. Ця взаємодія «повинна призводити до активного конструювання знань» [1, с. 144], «студенти повинні мати можливість експериментувати у ньому та контролювати своє навчання» [1, с. 145].

Висновки й подальші перспективи дослідження. Проаналізовано основні проблеми, які необхідно вирішити при on-line навчанні спілкування нерідною мовою іноземців, а також окреслено шляхи подолання цих труднощів. Особливої уваги необхідно приділити дидактичним принципам, які уможливають і сприяють ефективності та продуктивності навчання іншомовного спілкування.

Література

1. Огурцова О. Л. Принципи використання комп'ютерної гри у навчанні ділової англійської мови студентів економічних спеціальностей у закладах вищої освіти в Україні // Викладання мов у Вищому навчальному закладі освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки : 36. наук. праць. Вип. 34. Харків, 2019. С.138-148.

ЗМІСТ

<i>Інна Абрамова.</i> ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ НАУКОВОМУ СТИЛЮ МОВЛЕННЯ БОЛГАРСЬКИХ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	3
<i>Тетяна Алексєєнко.</i> СТОРИТЕЛІНГ У НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	4
<i>Inna Aronenko, Kateryna Shubkina.</i> FOREIGN STUDENTS' MOTIVATION TO STUDY LATIN MEDICAL TERMINOLOGY.....	5
<i>Вікторія Блідченко-Найко, Тетяна Лозова.</i> ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	7
<i>Лариса Богиня.</i> ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У ПРОФЕСІЙНІЙ СФЕРІ.....	8
<i>Людмила Богуславська, Лілія Сенік.</i> ПРОБЛЕМИ АУДІЮВАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ ПРИ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННЮ.....	10
<i>Галина Булаткіна.</i> НАВЧАННЯ ВИДІВ МОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНІЙ ТА ПРОФЕСІЙНІЙ СФЕРАХ СПІЛКУВАННЯ.....	12
<i>Лариса Васецька.</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СПІЛКУВАННЯ НЕРІДНОЮ МОВОЮ ІНОЗЕМЦІВ НА ДОВУЗІВСЬКОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ.....	13
<i>Галина Волкова.</i> НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	15
<i>Юрій Ганошенко.</i> КУЛЬТУРЕМИ УКРАЇНСЬКОГО ЛІНГВОПРОСТОРУ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСОБИ ЇХ ОПАНУВАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМНИМИ ЗДОБУВАЧАМИ.....	16
<i>Катерина Гейченко.</i> ЧИСТОТА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ – ЗАПОРУКА ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ НАЦІЇ.....	17
<i>Світлана Гнатенко.</i> СУЧАСНІ ВИМОГИ ТА ТЕХНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗМІЩЕННЯ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	19
<i>Олена Гордієнко.</i> НАВЧАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ СЛОВНИК, ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ.....	21
<i>Євгенія Дмитерко.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ, СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТА МЕДИЧНОГО ЗВО.....	24
<i>Ірина Зозуля.</i> ЕЛЕКТРОННІ ПОСІБНИКИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	25
<i>Ірина Іваненко.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН ЗАСТОСУНКІВ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ СТУДЕНТАМ-МЕДИКАМ.....	27